

Оқу-білім туралы

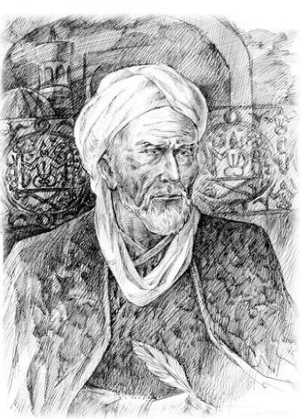
Жүсіп Баласағұн

Абай Құнанбаев

**“Құтты білік” дастанында оқу-білім, ғылым мәселелеріне арналған арнайы тараулары бар. Ол:
“Ақыл, білім бейне кісен кісіге,
Кісенді ашып бармас қылмыс ісіне”,
- дей отырып, білімді кісендеп қоюға болмайтынын, ол бейне бір жұпар гүлдің иісі сияқты, өзінен-өзі тез тарап кететінін айта келіп, әйтсе де білімді адам айтқан сөздің әрқашанда сөз ұғатын адамға жеткені дұрыс деп біледі.**

Жүсіп Баласағұнның оқу-білім жайлы осы ой-пікірі Абайдың “Білімдіден шыққан сөз” деген өлеңімен үндес болып келеді.

Жүсіп Баласағұн

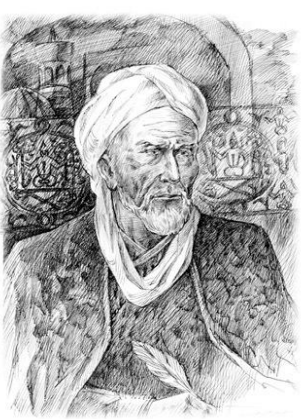
Абай Құнанбаев

**Жүсіп Баласағұн:
“Адамның адамнан
айырмасы көп.**

**Бірақ ең басты айырмасы
білімі болып табылады” –
дейді.**

**Ал Абай өзінің “Он
сегізінші сөзінде” осы
пікірді қазақ оқырманына
төмендегідей түрде
жеткізеді: “Тегінде, адам
баласы адам баласынан
ақыл, ғылым, ар, мінез
деген нәрселерімен озбақ.
Онан басқа нәрсеменен
оздым ғой демектің бәрі де -
ақымақтық”.**

Жүсіп Баласағұн

Абай Құнанбаев

**Жүсіп Баласағұн “Құтты білік”
дастанында білімді үйрену үшін
жасымайтын күш-қайрат,
көрсеқызарлыққа салынбайтын
мінез-құлық, таза ниет, төзімділік
қажет деген пікір айтады:
Ерге керек төзімділік, күш-қайрат,
Тұру керек күн мен айдай нұр
жайнап.**

**Ақыл керек, білім тандап аларға,
Білім керек, іске жақсы қарарға.**

**Абай өзінің «Отыз екінші
қара сөзінде»: «Ғылымды,
ақылды сақтайтұғын мінез
деген сауыты болады. Сол
мінез бұзылмасын!
Көрсеқызарлықпен,
жеңілдікпен, я біреудің
орынсыз сөзіне, я бір кез
келген қызыққа шайқалып
қала берсең, мінездің
беріктігі бұзылады. Онан
соң оқып үйреніп те пайда
жоқ», - дейді.**

Тәлім – тәрбие, әдептілік туралы

Жүсіп Баласағұн

Абай Құнанбаев

Жүсіп Баласағұн “Құтты білік”

**дастанында адам туғаннан ақылды,
білімді болып тумайтынын, естіп,
көріп барып қана ақыл-парасаты
артатынын оқырманға зор
шеберлікпен жеткізеді:**

**Ешкім іштен данышпан боп
тумайды,
Сөйлеуді, ақылды біртіндеп
үйренеді.**

**Адам үйрене келе білімді болады,
Әрбір істі білімді адам тындырады.**

**Ал Абай өзінің “Он
тоғызыншы қара сөзінде”:
“Адам ата-анадан туғанда есті
болмайды: естіп, көріп, ұстап,
татып ескерсе, дүниедегі
жақсы, жаманды таниды-дағы,
сондайдан білгені, көргені көп
болған адам білімді болады.
Сол естілерден естіп, білген
жақсы нәрселерді ескерсе,
жаман дегеннен сақтанса,
сонда іске жарайды, сонда адам
десе болады”, -деп жазады.**